

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਚ ਆਰ ਸੋਡੀ ਜੋ

ਰਾਮ ਦਿਆਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, — ਜਵਾਬਦਾਰ।

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1720

ਦਸੰਬਰ 17, 1968

ਪੰਜਾਬ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਨਿਯਮ (1961) ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ 1 1(4)— ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ —ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ — ਕੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਲੇਖਕ ਦਾ ਪੇਸ਼ਾ ਓਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਯੋਗਤਾ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੇਰੋਕ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਰਾਈਟਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਤਰੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(6 ਲਈ)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ, ਸੈਡਮਸ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 1961 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5 ਦਾ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ।

ਆਰ ਅਸਿੰਦਰ ਐਸ ਅਰ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ,

ਡੀ ਐਨ ਰਾਮਪਾਲ ਸਹਾਈਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬਦਾਰ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੋਢੀ, ਜੇ.-ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਹਿੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਹਰਲਾਲਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਸਰਹਿੰਦ, ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

1954. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਦਰਜ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਹਰਲਾਲਪੁਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿਚ ਰਿਹਾ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਟਾਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ ਐਕਟ XVI) ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ

ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਨਿਯਮ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਨਿਯਮ 5 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ। ਨਿਯਮ 4 ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਲੇਖਕ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“4. ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਯੋਗਤਾ।-ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਹੋਣ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਹੈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ-

- (a) 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (b) ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ; ਜਾਂ
- (c) ਅਸ਼ਾਂਤ ਮਨ ਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ
- (d) ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠਾ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- (e) ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
- (f) ਨੈਤਿਕ ਤਰਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਫਿਰ ਨਿਯਮ 5 ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ 5 ਦਾ ਇੱਥੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :-

“5. ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ।—ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਜਾਂ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਯੋਜਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ;

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

- (a) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ;
- (b) ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਛੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿੱਠ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਮਤਿਹਾਨ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਨਿਯਮ 11(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ

Ram Dayal v. Registrar of Registration (Sodhi, J.)

ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 20. ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 13 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਸੀ।

(2) ਸਾਲ 1966 ਅਤੇ 1967 ਲਈ ਇਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਆਈ.ਟੀ.ਆਈ ਵੀ ਇੱਕ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਸਾਲ 1967 ਲਈ ਨਵਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ, ਕਾਪੀ ਜਿਸਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਏ-3 ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਏ

ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 27 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਏ-4 ਵਜੋਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ A-5 ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਹੈ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 11(4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸੱਚਰ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਤੱਕ ਹੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਅਰਧ ਨਿਆਂਇਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਕੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(4) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਲਗਭਗ ਅਣਗੌਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ 14 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(5) ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਰ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(6) a1 ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਲੇਖਕ ਦਾ 'ਪੇਸ਼ਾ ਅਸਿਮਚੈਕਸਏਪ੍ਰੋਫੈਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਗਾਰੰਟੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਕਿਸੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ, ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸ਼ਕਤੀ. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ . (ਮਿਸ) ਮੀਨਾਪਾਨੀ ਦੇਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (1) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੀ? ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਨਵਿਆਇਆ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ 'ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੰ. 11(4), ਵਸੀਕਾ ਨਵੀਸੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਨਿਯਮ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ■ r ਵਸੀਕਾ ਨਵੀਸ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ।"

ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਿਸ ਗੱਲ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਲ 1965 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਸਬੂਤ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਕੋਦਰੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਸਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।, 1898 (1898 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ I), ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

Ram Dayal v. Registrar of Registration (Sodhi, J.)

"19. ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਆਦੇਸ਼, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ, ਬਦਲਣਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।"

ਕੋਦਰੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 16 ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਸਾਲ 1897 ਦਾ ਹੈ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਰਿਟਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਾਲ 1898 ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਦਰੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਸਾਰੇ ਭੰਬਲਭੁਸੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੁੱਖ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੱਕ ਮੁਲਾਕਾਤ, ਸਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਲੇਖਕ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

x ਸਦਾ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ (ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

(9) ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਥੀਊ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ A-5 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼-ਰਾਈਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਮੁਲਾਕਾਤ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 100 ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕੇ. ਐੱਸ. ਕੇ. _

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

I. L. R. Punjab and Haryana

(1970)1

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁੱਲ ਬੈਚ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ., ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਫਾਨ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲ
ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ।

ਸਦਾ ਕੌਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1964 ਦਾ RSA 1456.

ਰਿਵਾਜ—ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚਰਬੀ — ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਕਰੇਵਾ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੁੜ-ਵਿਆਹ—ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਨ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ— ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਕਸਟਮ ਥੈਰਿੰਗ ਜ਼ਬਤ— ਕੀ ਮੰਜੂਦ ਹੈ—ਅਜਿਹਾ ਰਿਵਾਜ— ਕੀ ਮਿਊ ਦੇ ਧਾਲੀਵਾਲ ਚਰਬੀ ਵਿਚ ਅਪਵਾਦ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਸਾਰ ਤਹਿਸੀਲ.....

ਆਯੋਜਿਤ, ਉਥੋਂ n ਹੈ, ਜੋ ਕਿ; o ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰੀਤ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਕਰੇਵਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਮੁਟਸਰ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਧਾਲੀਵਾਲ ਮੋਟਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ

(ਪਰਾ ੪)

L

1967 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਫੁਸਕੇ ਤੇ ਚੰਦ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ 3 ਪੂਰਵ, 1968 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਵਿੱਚ - ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ 3 ਨਵੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ